

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมทั่ว ๆ ไปประกอบด้วยบุคคลสามกลุ่มใหญ่ ๆ อันได้แก่ กลุ่มเด็ก กลุ่มวัยรุ่น และกลุ่มผู้ใหญ่ ทั้งสามกลุ่มนี้หมุนเวียนกันเป็นวัฏจักรอยู่ในสังคม ผู้ใหญ่สร้างเด็กให้สังคม เด็กเจริญเติบโตขึ้นสู่วัยรุ่น และเป็นผู้ใหญ่ต่อไป และต่างก็มีความเกี่ยวพันเชื่อมโยงต่อกัน เท่าที่ผ่านมากลุ่มผู้ใหญ่ เป็นกลุ่มที่มีอำนาจมากที่สุด แต่ปัจจุบันมิใช่แต่ผู้ใหญ่เท่านั้นที่ควบคุมสถานการณ์ของโลก เด็กวัยรุ่นก็มีส่วนในการผันแปรโฉมหน้าของสังคมมากทีเดียว บทบาทของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันนับแต่จะทวีความสำคัญขึ้นเป็นลำดับ เด็กและเยาวชนเป็นสัญลักษณ์ของความเจริญก้าวหน้าของประเทศในอนาคต ผู้มีบทบาทในการพัฒนาประเทศจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคนไปพร้อมกันด้วย และโครงการพัฒนาที่จะบรรลุผลสมความมุ่งหมายมากที่สุดมักจะเป็นโครงการพัฒนาระยะยาว เพราะการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ก็ตามจะต้องอาศัยเวลาเป็นปัจจัยสำคัญ ยิ่งถ้าเป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรม ทักษะ หรือลักษณะนิสัยบางประการแล้ว บางครั้งแม้เวลาจะยาวนานเท่าไรก็อาจไม่บังเกิดผลเสียก็ได้ การพัฒนาคนเป็นขบวนการที่ซับซ้อนละเอียดอ่อนและต้องการเวลาและความเข้าใจอย่างยิ่ง หากได้ดำเนินการเสียตั้งแต่ในระยะต้นผลได้ก็ย่อมจะสูงกว่า การกระตุ้นเด็กให้เกิดเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทำได้ง่าย ทั้งนี้เพราะเด็กยังอายุน้อย มีประสบการณ์ไม่มากนัก และมีความพร้อมและความไวต่อการเปลี่ยนแปลงและปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ เมื่อเด็กได้เปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือวิธีปฏิบัติแล้วผลย่อมไปถึงผู้ใหญ่ด้วยทางอ้อม^๑ เพราะในสังคมวิทยาถือว่า เด็กมีบทบาท

^๑ เสริมศิริ เกษมศิริ, เทคนิคในการทำงานร่วมกับประชาชน (พระนคร: โรงพิมพ์สวนทองดิน, ๒๕๐๓), หน้า ๓๑.

ที่ทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวมั่นคงขึ้น ทำให้บุคคลในครอบครัวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และสามารถชักจูงบุคคลที่อยู่ในครอบครัวให้คล้อยตามไปด้วยได้^๒ ปัญหาสำคัญ ๆ ของประเทศที่เรากำลังเผชิญอยู่ขณะนี้มักเนื่องมาจากเด็กหรือเยาวชนประพฤติตัวไม่เหมาะสม ก่อความเดือดร้อนรำคาญใจนานาประการให้แก่สังคม และในบางครั้งก็ทำตัวประหนึ่งจะเป็นปฏิปักษ์กับสังคม สาเหตุของพฤติกรรมดังกล่าวอาจจะเนื่องมาจากปัจจัยหลายอย่าง แต่สิ่งหนึ่งที่เราเว้นจะกล่าวเสียมิได้คือ สภาพแวดล้อมและการอบรมมีส่วนอย่างมากในการปลูกฝังทัศนคติ ศรัทธา ตลอดจนมโนธรรม อันจะส่งผลสะท้อนไปถึงพฤติกรรมในค่านานาที่พึงใจ โดยธรรมชาติแล้วไม่มีเด็กคนใดเป็นเด็กเกเรหรือประพฤติชั่วโดยสันดานตั้งแต่เกิด รูปร่างลักษณะ ปัญญา อารมณ์ และลักษณะอื่น หากได้เป็นปัจจัยที่ทำให้เป็นเด็กเกเรหรือประพฤติชั่วไปได้ เว้นแต่สิ่งเหล่านั้นจะไม่สมบูรณ์ เลื่อม แปรปรวน หรือพิการ ถึงขนาดที่บุคคลนั้นไม่อาจจะมีความสัมพันธ์กับสังคมหรือสิ่งแวดล้อมในภาวะปกติได้ และไม่อาจมีส่วนร่วมในกิจกรรมกับบุคคลไม่ว่าจะโดยส่วนตัวหรือเป็นกลุ่ม นอกจากนี้แล้วกรรมพันธุ์กับสิ่งแวดล้อมก็ย่อมจะมีอิทธิพลต่อกระบวนการแห่งความประพฤติ (The Process of Behavior) ของเด็กแต่ละคน^๓ พฤติกรรมของเด็กจะระบุไปในค่านานาโดยอมจะเห็นได้เมื่อเด็กเติบโตขึ้นแล้ว

สำหรับเด็กที่เกิดมาแล้วมีความไม่สมบูรณ์บางประการ (Handicapped Children) เช่น อวัยวะไม่สมบูรณ์และสติปัญญาทึบ เป็นต้น เด็กเหล่านี้ไม่ควรถูกปล่อยให้เติบโตขึ้นในสถานการณที่มีบีบคั้นทางจิตใจอย่างหนัก จนเด็กมีความรู้สึกใน

๒ รจน์ โสทศิริ, สถาบันสังคม (พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรม-
ศาสตร์, ๒๕๐๕), หน้า ๑๘.

^๓ Martin H. Neumeier, Juvenile Delinquency in Modern Society (New Jersey: D. Van Nostrand C., Inc., 1961), p.85.

เรื่องปรนเปรออย่างรุนแรง หรือไม่ควรให้เด็กเหล่านี้ตกอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่สามารถจะต่อสู้แข่งขันกับคนอื่นได้ตามลำพัง เพราะผลที่เกิดขึ้นกับเด็กนั้นอาจจะกลายเป็นเด็กเกเร เนื่องจากตนถูกทอดทิ้ง มีความรู้สึกหมกหมองและไม่มีใครเอาใจใส่ ความปรารถนาของเด็กทุกคนก็คือความต้องการความรักความเอาใจใส่จากคนอื่นและต้องการให้ตัวเองเด่น ฉะนั้นจึงต้องพยายามให้เด็กได้รับความสุขความพอใจตามที่ปรารถนาเท่าที่จะให้ได้ เด็กเหล่านี้ถ้าถูกชักชวนหรือถูกกดดันก็จะพยายามหาทางออกต่าง ๆ เพื่อเสาะแสวงหาความพอใจให้กับตนเองและเพื่อหนีความกลัดกลุ้มหรือความไม่สบายอารมณ์ บางครั้งเด็กต้องการแก้แค้นโดยประพฤติกหรือกระทำผิด ๆ เช่น ถี้อเอาการลักขโมยเป็นทางออก เพื่อจะแสดงให้ผู้อื่นเห็นว่าตนเป็นคนกล้า เป็นคนเก่ง และไม่ต้องอาศัยคนอื่น ความหลัคนมนุษย์วิทยาถือว่า มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ไม่สามารถจะอยู่รอดได้ด้วยตัวของตัวเอง เมื่อเป็นทารกผู้ใหญ่ก็ต้องคอยเลี้ยงดูให้อาหาร ขณะที่กำลังเจริญเติบโตผู้ใหญ่ต้องคอยสนองความต้องการของเด็กในคานต่าง ๆ เป็นต้นว่าความต้องการทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม เพื่อให้เด็กรู้สึกว่าคุณได้รับความรัก ความอบอุ่นและความมั่นใจในความปลอดภัยจากบิดามารดา ญาติพี่น้อง เพื่อน ครูอาจารย์ ตลอดจนคนอื่น ๆ หากเด็กรู้สึกว่าตนถูกทอดทิ้งได้รับความรังเกียจเคียดจันท์และไม่ได้รับในสิ่งที่ตนต้องการแล้ว ก็เท่ากับว่าเด็กได้รับในสิ่งที่ตนต้องการไม่พอ ไม่สามารถสร้างความผูกพันกับสิ่งแวดล้อมได้พอเพียง ในที่สุดก็เกิดความท้อแท้และถูกกระทบกระเทือนทางอารมณ์จนกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาไปในที่สุด

เด็กพวกหนึ่งได้ชื่อว่า เป็นเด็กที่ถูกกีดกันทางวัฒนธรรม (Culturally Deprived Children) ส่วนมากเป็นเด็กที่อยู่ในชนบทหรือชุมชนที่ยากจน มักถูกทอดทิ้ง

⁶Lowell Juilliard Carr, Delinquency Control (New York: Harper and Brothers, 1941), p.p.69 - 73.

ตามยถากรรม มีความเป็นอยู่อย่างแร้นแค้น ซากแคลนในคานการกินอยู่ ซากการเอา
ใจใส่ดูแลเท่าที่ควร หรือขาดประสบการณ์ที่จะส่งเสริมให้มีความเฉลียวฉลาด นอกจากนี้
นี้ผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่บางคนไม่สามารถเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนหรือว่ากล่าวตักเตือนเด็กใน
ความดูแลของตนได้ และไม่สามารถให้ประสบการณ์ที่กว้างขวางแก่เด็กเนื่องจากตนเอง
ก็ขาดความรู้และประสบการณ์ที่เพียงพอ จึงเป็นผลให้เด็กเหล่านี้ค้อยในด้านความรู้
ความเฉลียวฉลาด ร่างกายเจริญเติบโตไม่เต็มที่ เนื่องจากได้รับอาหารไม่พอเพียง
เท่าที่จำเป็นตามหลักโภชนาการ^๕ นับว่าสิ่งแวดล้อมทำให้เด็กพวกนี้เสียเปรียบเด็กที่มี
สภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมสมบูรณ์ (Cultural Abundant Environment Children)
Benjamin S. Bloom^๖ ได้วิจัยเปรียบเทียบเชาวน์ปัญญาของเด็กทั้งสองพวกนี้ จาก
เด็กหนุ่มวัย ๑๗ ปี ซึ่งถูกกีดกันทางวัฒนธรรมและได้รับการศึกษาในระดับที่เป็นกรรมกร
ไร้ทักษะ (Unskilled Labour) ปรากฏว่ามีเกณฑ์ภาคเชาวน์โดยเฉลี่ยน้อยกว่า
เด็กหนุ่มวัยเดียวกัน ซึ่งมีสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมสมบูรณ์ และกำลังเรียนอยู่ในมหา
วิทยาลัย ถึง ๒๐ หน่วย ความแตกต่างนี้เกิดขึ้นในระยะตั้งแต่คลอดถึงอายุ ๔ ขวบ ๑๐
หน่วย และตั้งแต่อายุ ๔ ขวบ ถึง ๖ ขวบ อีก ๖ หน่วย ส่วนในระยะวัยเรียนตั้งแต่
๖ ขวบ ถึง ๑๗ ขวบ มีผลทำให้เกิดความแตกต่างเพียง ๔ หน่วยเท่านั้น ดังนั้นจึงเห็น
ได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูระยะก่อนวัยเรียนมีความสำคัญต่อพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก
มากที่สุด นักจิตวิทยาและนักการศึกษาตระหนักดีว่า ระยะต้นของชีวิตเป็นระยะที่สำคัญ
มีผลสัมพันธ์กับพัฒนาการด้านต่าง ๆ ทั้ง กาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ในวัยต่อ ๆ

^๕กรมการฝึกหัดครู, เอกสารประกอบการดำเนินงานโครงการฝึกอบรมเด็กเล็ก
วัยก่อนเกณฑ์มัธยมศึกษาในโครงการฝึกหัดครูชนบทของสถานฝึกหัดครู, (พระนคร : ๒๕๑๒),
หน้า ๘.

^๖Fred M. Hechinger (ed), Preschool Education Today (New
York: Doubleday & Company, Inc., 1966), p.p.3-4.

มาด้วย พัฒนาการด้านต่าง ๆ เหล่านี้จะเจริญได้ดีถ้าเด็กได้รับการเลี้ยงดู เอาใจใส่ และผู้ใหญ่ช่วยให้ประสบการณ์ที่ดี เด็กที่ขาดโอกาสเช่นนี้มักจะพัฒนาไม่ได้เต็มที่ ด้วยเหตุนี้นักการศึกษาจึงคิดจัดการศึกษาในระดับอนุบาลขึ้น เพื่อเป็นการช่วยเด็กเล็กก่อนวัยเรียน โดยเฉพาะเด็กเล็กที่มีผู้ปกครองฐานะไม่ดี มีความรู้น้อย ให้มีโอกาสได้รับประสบการณ์กว้างขวางขึ้น เตรียมพร้อมเพื่อให้ประสบผลดีในการเรียน และมีโอกาสพัฒนาทางปัญญาโดยเต็มที่ โรงเรียนอนุบาลเป็นสถานที่แห่งแรกที่จะช่วยอบรมเด็กนอกบ้าน เด็กจะต้องเข้ามาอยู่ในสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ต้องมาพบปะครูกับเพื่อนเป็นจำนวนมาก เด็กจะมาเรียนรู้การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบของสังคม ได้เล่น ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น ดังนั้นการจัดสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ให้แก่เด็กในวัยนี้ จึงเป็นเรื่องสำคัญมาก หากผู้พื้นฐานให้แก่เด็กได้ดี ให้เด็กมีทัศนคติที่ถูกต้อง มีลักษณะนิสัยที่ดี ให้เด็กได้เรียนรู้ อย่างเหมาะสมกับความสามารถ ก็จะทำให้เด็กได้พัฒนาไปได้อย่างเต็มที่

สำหรับประเทศไทย การอนุบาลศึกษาได้จัดมาแล้วประมาณ ๔๐ ปี แต่เดิมเรียกว่าโรงเรียนบูรพาบท หรือ โรงเรียน ก.ช.นโม (Kinder Garten) เป็นประเภทโรงเรียนมูลศึกษาเบื้องต้น เด็กที่เข้าเรียนไม่กำหนดอายุแน่นอน แต่ให้มีอายุภายใน ๗ ขวบ^๕ โรงเรียนอนุบาลแห่งแรกดูเหมือนจะได้เริ่มขึ้นที่โรงเรียนราชินี และต่อมา

^๕กรมการฝึกหัดครู, "กิจกรรมฝึกอบรมเด็กเล็กก่อนเกณฑ์บังคับเรียนของโครงการฝึกหัดครูชนบท," เรื่องนารู (พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา พระศุเมรุ, ๒๕๑๓), หน้า ๗๓.

^๖กรมสามัญศึกษา, คู่มือการสอนชั้นอนุบาล (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, ๒๕๑๓), หน้าคำนำ.

^๗ดวงเดือน พิศาลบุตร, ประวัติการศึกษาไทย ฉบับย่อ (พระนคร: โรงพิมพ์มณฑลการพิมพ์, ๑๐๑ ถนนทานี บางลำพู, ๒๕๑๕), หน้า ๒๔.

โรงเรียนราษฎร์อื่น ๆ ที่นับว่าเป็นโรงเรียนใหญ่ก็จัดการอนุบาลศึกษาขึ้นอีกหลายแห่ง เช่น โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย และโรงเรียนมาแตร์เดอี เป็นต้น เอกชนจึงเป็นผู้ริเริ่มการอนุบาลศึกษาในประเทศไทย ต่อมาปี ๒๔๘๓ ตั้งโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศขึ้นเป็นโรงเรียนอนุบาลของรัฐบาลแห่งแรก สร้างขึ้นโดยทุนของนางสาวละออ หลิมเซงถาย ซึ่งถึงแก่กรรมและได้ทิ้งมรดกให้กระทรวงศึกษาธิการจัดการบำรุงการศึกษา^{๑๐} การดำเนินงานโรงเรียนอนุบาลทั้งของเอกชนและของรัฐบาลได้เจริญก้าวหน้าเรื่อยมาเป็นลำดับจนกระทั่งปัจจุบัน รัฐบาลได้ตั้งเป้าหมายจำนวนนักเรียนอนุบาลตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะที่สาม (พ.ศ. ๒๕๑๕ - ๒๕๑๙) ดังตารางที่ ๑๑

ตารางที่ ๑ จำนวนนักเรียนอนุบาลตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะที่สาม (พ.ศ. ๒๕๑๕ - ๒๕๑๙)

ปีการศึกษา ระดับการศึกษา	๒๕๑๕	๒๕๑๖	๒๕๑๗	๒๕๑๘	๒๕๑๙
อนุบาลศึกษาและเด็กเล็ก	๑๓๗,๐๐๐	๑๔๘,๐๐๐	๑๖๐,๓๐๐	๑๗๓,๒๐๐	๑๘๘,๐๐๐
กระทรวงศึกษาธิการ	๒๒,๕๐๐	๒๓,๑๐๐	๒๔,๑๐๐	๒๔,๘๐๐	๒๖,๖๐๐
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	๑๓,๑๐๐	๑๓,๒๐๐	๑๔,๒๐๐	๑๕,๑๐๐	๑๕,๘๐๐
เทศบาล	๓,๘๐๐	๓,๙๐๐	๔,๐๐๐	๔,๓๐๐	๔,๖๐๐
โรงเรียนราษฎร์	๙๘,๐๐	๑๐๘,๐๐๐	๑๑๘,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๑๔๒,๐๐๐

^{๑๐}กรมการฝึกหัดครู, "การอนุบาลศึกษาและประวัติการฝึกหัดครูอนุบาล," เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๘๑, (พระนคร:โรงพิมพ์คุรุสภา พระสุเมรุ, ๒๕๑๐), หน้า ๑๐๑.

^{๑๑}ดวงเดือน พิศาลบุตร, เรื่องเกม, หน้า ๑๒๓.

จากตารางที่ ๑ จะเห็นได้ว่าจำนวนนักเรียนระดับอนุบาลศึกษาและเด็กเล็กที่รัฐตั้งเป้าหมายไว้ นั้น โรงเรียนของเอกชนจะมีนักเรียนเป็นจำนวนมากกว่จำนวนนักเรียนของโรงเรียนรัฐบาลในหน่วยงานต่าง ๆ รวมกันแล้ว ประมาณ ๖๖ % ฉะนั้นจึงเห็นได้ชัดว่ารัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้เอกชนเป็นผู้จัดและดำเนินการศึกษาในระดับอนุบาลและเด็กเล็ก ส่วนโรงเรียนต่าง ๆ ของรัฐบาลจัดเพียงเพื่อเป็นตัวช่วยเท่านั้น เมื่อรัฐบาลสนับสนุน เช่นนี้ก็ย่อมจะควบคุมให้เป็นมาตรฐานเดียวกันได้ทั้งโรงเรียนอนุบาลของเอกชนและของรัฐบาล ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการจัดและดำเนินงานโรงเรียนอนุบาลและเปรียบเทียบกันระหว่างผู้จัดทั้งสองกลุ่ม คือ โรงเรียนอนุบาลของเอกชนและโรงเรียนอนุบาลของรัฐบาล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อเปรียบเทียบการจัดและดำเนินงานระหว่างโรงเรียนอนุบาลของเอกชนกับโรงเรียนอนุบาลของรัฐ
๒. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนระหว่างโรงเรียนอนุบาลของเอกชนกับโรงเรียนอนุบาลของรัฐ

ข้อตกลงเบื้องต้น

๑. ผู้วิจัยถือว่า ความคิดเห็นทั้งหลายของบุคคลผู้ดำเนินงานในโรงเรียนอนุบาลที่ตอบในแบบสอบถาม แสดงออกมาด้วยความจริงใจ เป็นที่เชื่อถือได้
๒. ผู้วิจัยถือว่า โรงเรียนอนุบาลทั้งของเอกชนและของรัฐ มีวัตถุประสงค์และการจัดอนุบาลศึกษาตามแนวที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เหมือนกันทั้งหมด

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ผู้วิจัยจะศึกษาการจัดและดำเนินงานโรงเรียนอนุบาลเฉพาะโรงเรียนอนุบาลของเอกชน ๑๕ โรงเรียน ที่สุ่มเอามาเป็นตัวอย่าง และโรงเรียนอนุบาลของรัฐบาล ๕ โรงเรียน รวมทั้งหมด ๒๐ โรงเรียน

๒. ผู้วิจัยจะศึกษาการจัดดำเนินงานของบุคคลผู้ดำเนินงาน ๒ กลุ่มเท่านั้น คือ ครูใหญ่ และครูประจำชั้นอนุบาล เพราะถือว่าบุคคลนอกเหนือจากนี้ เช่น ครูพิเศษ ศึกษานิเทศก์ และเจ้าหน้าที่หรือคนงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน ไม่ใช่ผู้ดำเนินงานอย่างแท้จริง

๓. ผู้วิจัยจะศึกษาความแตกต่างของการจัดและดำเนินงานโรงเรียนอนุบาลเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เช่น การจัดอาคารสถานที่ ครู นักเรียน หนังสือแบบเรียน การเตรียมความพร้อมและการฝึกทักษะ อุปกรณ์เครื่องเล่น และการจัดบริการต่างๆ เป็นต้น

ความจำกัดของการวิจัย

ผลการวิจัยนี้อาจมีความคลาดเคลื่อนได้เนื่องจาก

๑. โรงเรียนอนุบาลของทั้ง ๒ กลุ่มนี้ แต่ละโรงเรียนเปิดดำเนินงานไม่พร้อมกัน โรงเรียนที่เปิดใหม่ ๆ อาจมีแนวโน้มที่จะประสบปัญหาความไม่พร้อมหรือไม่สมบูรณ์ในการจัดมากกว่าโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นอนุบาลเป็นเวลานานกว่า

๒. โรงเรียนอนุบาลทั้ง ๒ กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีโรงเรียนที่เปิดสอนถึงขั้นสูงสุดไม่เท่ากัน โรงเรียนที่เปิดสอนถึงขั้นสูงสุดมากกว่าย่อมมีงานในการบริหารมากกว่า และอาจทำให้การจัดและดำเนินงานในระดับอนุบาลบกพร่องและสู่โรงเรียนที่มีการบริหารเฉพาะชั้นอนุบาลปีที่ ๑ และ ๒ ไม่ได้

๓. เนื่องจากข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อเท็จจริง จึงเหมาะสมที่จะวิเคราะห์หาคำร้อยละของคำตอบเพื่อเปรียบเทียบกัน แต่การเปรียบเทียบด้วยร้อยละโดยส่วนรวมทั้งกลุ่มอาจจะไม่เห็นความแตกต่างได้ชัดเจนเหมือนกับการเปรียบเทียบเป็นเรื่อง ๆ

คำจำกัดความ

โรงเรียนอนุบาล หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนสำหรับเด็กเล็ก ๆ มีการเรียน
ปนเล่น จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่เด็กเพื่อให้เด็กมี
ความพร้อมทั้งทางกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ตลอดจน
จนมีความพร้อมที่จะเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และเปิดสอนชั้น
สูงสุดถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗

โรงเรียนอนุบาลของรัฐ หมายถึง โรงเรียนอนุบาลที่ขึ้นตรงต่อกระทรวงศึกษา
ธิการ และอยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนอนุบาลของเอกชน หมายถึง โรงเรียนอนุบาลที่จัดตั้งโดยเอกชน หมู่
เอกชน หรือนิติบุคคล โดยอยู่ในความควบคุมของกระทรวง
ศึกษาธิการ

ครูใหญ่ หมายถึง หัวหน้าครูน้อย หรือผู้ควบคุมการจัดและดำเนินการ
กิจการต่าง ๆ ของโรงเรียน

ครูประจำชั้นอนุบาล หมายถึง ครูผู้สอนเด็กเล็ก ๆ และประจำชั้นในโรงเรียน
อนุบาล